

POLSKIE BADANIA GEOBOTANICZNE
POZA GRANICAMI KRAJU

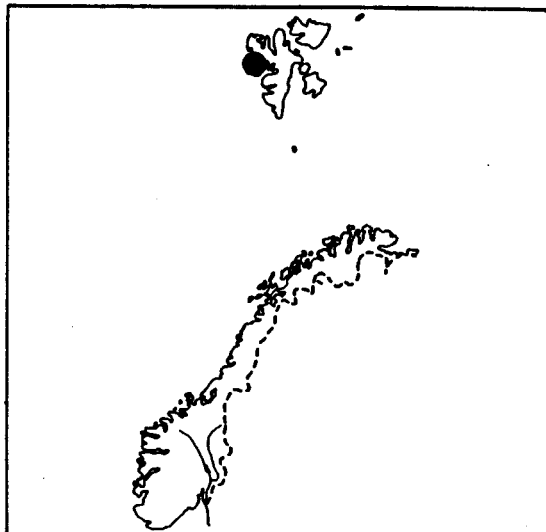
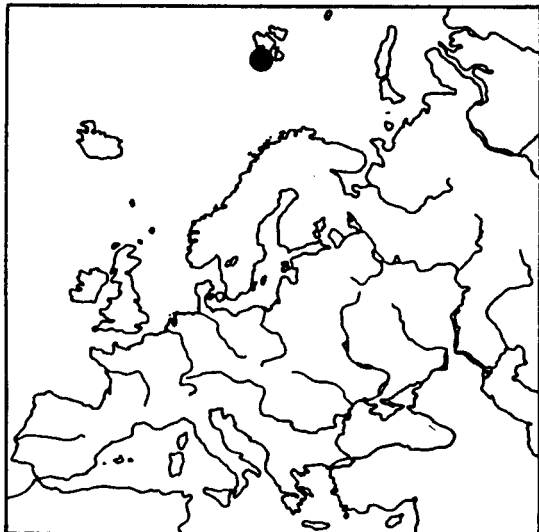
*Materiały 36 Seminarium Geobotanicznego,
Warszawa, 15–16.03.1991*

Redakcja: J. B. Faliński & Z. Mirek

POLISH GEOBOTANICAL INVESTIGATIONS
ABROAD

*Materials of the 36th Geobotanical Seminar,
Warsaw, 15–16 March 1991*

Edited by: J. B. Faliński & Z. Mirek

**SZATA ROŚLINNA PÓLNOCNO-ZACHODNIEGO
SÖRKAPP LAND (SPITSBERGEN)**

Flora and vegetation of NW Sörkapp Land (Spitsbergen)

Eugeniusz DUBIEL

Summary. Botanical investigations in NW Sörkapp Land were carried out in the summer seasons of 1982 and 1985. In the unglaciated territory (area of ca. 100 sq. km) about 82 species and some taxa of lower taxonomic rank of vascular plants have been found. On the basis of 285 relevés made according to the Braun-Blanquet method 28 plant communities have been distinguished. The spatial distribution of plant communities has been shown in two phytosociological maps. The map of distribution of three plant formations in Sörkapp Land, i.e. the poor tundra, the Arctic desert, and peat-lands, has also been prepared. On the basis of the floristic criteria Sörkapp Land has been distinguished as an independent phytogeographic district. Ecological observations were focused on the phenology of plants, participation of life forms, and the propagation processes.

Key words: Spitsbergen, Arctic flora, plant communities, geobotanical problems

Dr hab. Eugeniusz Dubiel, Instytut Botaniki, Uniwersytet Jagielloński, ul. Lubicz 46, 31–512 Kraków

Badania nad szatą roślinną NW Sörkapp Land prowadzono w ramach kompleksowych studiów środowiska geograficznego, koordynowanych przez Pracownię Dokumentacji Badań Polarnych Instytutu Geografii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace terenowe prowadzono w sezonach letnich 1982 i 1985 roku. Przebadano obszar o powierzchni 102 km² obejmujący terasy nadmorskie od lodowca Körbera na północy do lodowca Olsoka na południu oraz zbocza przyległych gór i przedpola lodowców. Zebrano obfite materiały zielnikowe, które zdeponowano w Zielniku Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego (KRA). Flora roślin naczyniowych NW Sörkapp Land jest reprezentowana przez 82 gatunki, kilka podgatunków, odmian i mieszańców [1, 3]. Do roślin szczególnie interesujących należą: *Arctagrostis latifolia*, *Campanula uniflora*, *Cerastium alpinum* subsp. *lanatum*, *C. arcticum* x *C. regelii*, *Dupontia psilosantha*, *Poa arctica* subsp. *caespitans*, *Ranunculus glacialis*, *R. pallasii*, *R. spitsbergensis*, *Sagina caespitosa*, *Salix herbacea* x *S. polaris*, *Saxifraga svalbardensis*.

W oparciu o 285 zdjęć fitosocjologicznych wykonanych według metodyki Braun-Blanqueta wyróżniono 28 zbiorowisk roślinnych [7], zaliczonych wstępnie do następujących klas roślinności: *Rhizocarpetea geographici*, *Physcietea caesia* (?), *Grimmio-Rhacomitrietea*, *Salicetea herbaceae*, *Elyno-Seslerietea*, *Thlaspeetea rotundifolii*, *Juncetea maritimi* (?). Przestrzenne rozmieszczenie zbiorowisk roślinnych w terenie przedstawiono na mapach fitosocjologicznych w skali 1: 25 000 [6, 8].

Pod względem fizjonomicznym roślinność NW Sörkapp Land jest reprezentowana przez trzy typy formacji: pustynię arktyczną, ubogą tundrę i torfowisko. W obrębie tundry wyróżnia-

ją się małe obszary o wyjątkowo korzystnych warunkach siedliskowych. Obszary te określono mianem oaz arktycznych. W oparciu o kryteria florystyczne zaliczono Sörkapp Land do samodzielnego okręgu fitogeograficznego [4].

W ramach obserwacji ekologicznych zwrócono uwagę na powawy fenologiczne roślin, formy życiowe i procesy rozmnażania. Wyróżniono na Sörkapp Land 7 fenologicznych pór roku [2]. Wpływ trudnych warunków siedliskowych zaznaczył się dominacją we florze hemikryptofitów (48.8%) i chamefitów (32.1%). Zaobserwowano także ograniczenie procesów rozmnażania generatywnego roślin na korzyść rozmnażania wegetatywnego [5].

LITERATURA

- [1] DUBIEL E. 1985. Vascular plants of the NW part of Sörkapp Land (Spitsbergen). *Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell., Prace Geogr.* 63: 69–83.
- [2] DUBIEL E. 1988. The phenological season in Sörkapp Land (Spitsbergen). *XV Symp. Polar.*, Wrocław, ss. 297–304.
- [3] DUBIEL E. 1990. Vascular plants of the NW Sörkapp Land (Spitsbergen). Distribution and habitats. *Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell., Prace Bot.* 21: 7–33.
- [4] DUBIEL E. 1991. Geobotanical problems of NW Sörkapp Land (Spitsbergen). *Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell., Prace Bot.* 22: 15–38.
- [5] DUBIEL E. 1991. Ecological observations on vascular plants in the NW Sörkapp Land (Spitsbergen). *Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell., Prace Bot.* 22: 39–46.
- [6] DUBIEL E., OLECH M. 1985. Vegetation map of the NW part of Sörkapp Land (Spitsbergen). *Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell., Prace Geogr.* 63: 57–68.
- [7] DUBIEL E., OLECH M. 1990. Plant communities of NW Sörkapp Land (Spitsbergen). *Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell., Prace Bot.* 21: 35–74.
- [8] DUBIEL E., OLECH M. 1991. Phytosociological map of the Sörkapp Land (Spitsbergen). *Zesz. Nauk. Uniw. Jagiell., Prace Bot.* 22: 47–54.

Instytucja organizująca badania:
Uniwersytet Jagielloński, Kraków